
Obsah

Úvod	5
1 Žák na počátku základního vzdělávání.....	7
1.1 Specifikum elementární třídy.....	8
1.1.1 Osobnost učitele elementaristy	11
2 Ukotvení výuky čtení a psaní v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání	14
2.1 Analyticko-syntetická metoda	17
2.1.1 Jazyková příprava žáků na čtení a psaní	19
2.1.2 Slabičně-analytický způsob čtení a nácvik psaní	23
2.2 Genetická metoda čtení a psaní v současném pojetí.....	28
2.3 Metoda Sfumato	31
3 Psychologická východiska nácviku čtení a psaní v elementárním ročníku základní školy	34
3.1 Percepce.....	34
3.1.1 Zraková percepce.....	36
3.1.2 Sluchová percepce.....	40
3.1.3 Další druhy percepcí	45
3.2 Verbální projev	46
3.2.1 Vývoj dětské řeči	47
3.2.2 Porozumění řeči	48
3.2.3 Artikulace – výslovnost.....	49
3.2.4 Slovní zásoba	49
3.2.5 Gramatické kategorie	50
3.2.6 Verbální fluence	50
3.2.7 Modulace řečového projevu	51
3.2.8 Souvislé vyjadřování.....	51
3.3 Motorické schopnosti.....	51
3.3.1 Vývoj motorických schopností – hrubá motorika.....	52
3.3.2 Vývoj motorických schopností – jemná motorika	52
3.3.3 Mikromotorika očních pohybů	54
3.3.4 Motorika artikulačních orgánů.....	54
3.4 Rozumové schopnosti	55
3.4.1 Vývoj rozumových schopností.....	55
3.4.2 Myslení	56

3.4.3	Představivost a fantazie	57
3.5	Prostorová a pravolevá orientace	58
3.6	Paměť	58
3.7	Koncentrace a pozornost	59
4	Čtenářská gramotnost a její rozvoj na 1. stupni základní školy	61
4.1	Čtenářská gramotnost	63
5	Úroveň čtenářské gramotnosti žáků elementárního ročníku primární školy	71
5.1	Cíl výzkumu	71
5.2	Výzkumný problém a hypotézy	71
5.3	Výzkumný vzorek	72
5.4	Metody výzkumu	72
5.5	Vyhodnocení získaných dat	73
5.6	Analýza jednotlivých položek didaktického testu	77
5.7	Diskuze výsledků výzkumného šetření	91
Závěr	93	
Literatura	95	